

PM

Tillfällig övernattning

Upprättad	Dokumentnr.	
2024-06-08	I 606	
Upprättad av	Beslutad av	Ersätter
Mathias Wikland	Mathias Wikland	PM 606 (2006-12-07)

Bakgrund och syfte

Tillfälliga övernattningar sker oftast i samband med förenings- eller kursverksamhet. Detta är vanligt vid exempelvis skolresor, idrottsevenemang och liknande.

Om en grupp ska övernatta i en lokal som normalt inte är avsedd för övernattning behöver brandskyddet uppfylla särskilda krav. Ansvaret för brandskyddet ligger på den som äger och upplåter byggnaden samt de som använder byggnaden för övernattning.

Detta PM redovisar vilka förutsättningar Södertörns brandförsvärsförbund anser ska vara uppfyllda för att genomföra tillfällig övernattning.

Information till Södertörns brandförsvärsförbund

Arrangören ska anmäla den tillfälliga övernattningen till Södertörns brandförsvärsförbund. Anmälan skickas via formulär på www.sbff.se.

Anmälan ska ha inkommit till Södertörns brandförsvärsförbund senast fem dagar innan övernattningen äger rum.

Södertörns brandförsvärsförbund

Adress: Mogårdsvägen 2
143 43 Vårby
E-post: brandforsvaret@sbff.se
Webb: www.sbff.se

Telefon: 08-721 22 00
Org. nummer: 222 000-0737
Bankgironummer: 5227-7811

Utformning av byggnaden och lokalerna

Här följer information om de brandskyddstekniska förutsättningarna i lokaler samt den organisation som ska finnas.

Utrymningsvägar

Det ska finnas två av varandra oberoende utrymningsvägar. Utrymningsvägarna ska vara lätt öppningsbara från insidan utan nyckel eller annat redskap. Maximalt tillåtet gångavstånd från plats längst in i rummet som används för övernattning tills dess att utrymnande personer når säker plats, det vill säga trapphus eller dörr eller fönster direkt till det fria, är 30 meter.

Övernattningslokalen bör ligga i markplan. Om övernattning sker på annat våningsplan ska det finnas tillgång till minst två av varandra oberoende trapphus (eller utvändiga trappor) avsedda för utrymning, det vill säga att det omedelbart utanför rummet för övernattning finns korridor, gemensamhetsutrymme eller liknande med en utrymningsväg (trapphus) i varje ände.

Trapphusen ska vara utformade som egna brandceller med brandavskiljande dörrar mot korridorerna på respektive våningsplan. Mängden brännbart material i korridoren/gemensamhetsutrymmet ska begränsas och alla dörrar mot korridoren/utrymmet måste vara stängda.

Vägledande markering och belysning

Utrymningsvägar och väg till utrymningsväg (till exempel korridor) ska vara försedd med genomlyst (eller belyst) vägledande markering med symboler enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2020:1), se figur 1 nedan för exempel. Skyltarna ska vara försedda med säkerställd strömförsörjning via centralt eller lokalt batteri och klara av att lysa i 60 minuter vid strömbortfall.

I en lokal, till exempel skolsal, där högst 25 personer sover kan avsteg från krav på vägledande markering inne i rummet göras om lokalen är lätt överblickbar.

Brand- och utrymningslarm

Samtliga lokaler som används för tillfällig övernattning, lokaler som angränsar till övernattningslokalen och som tillhör samma brandcell, väg till utrymningsväg samt utrymningsvägar ska vara försedda med anordningar för tidig upptäckt och varning i händelse av brand.

I övernattningslokaler där det inte finns en utrymningsväg som leder direkt till det fria ska tidig upptäckt och varning i händelse av brand ske genom ett automatiskt brandlarm. Detekteringen ska ske med rökdetektorer och aktiverat brandlarm ska utlösa ett utrymningslarm. Utrymningslarmet ska även kunna aktiveras manuellt. Det automatiska brand- och utrymningslarmet ska följa regelverket SBF 110 och Boverkets byggregler, BBR kap. 5:2512.

När övernattning endast sker i rum i markplan som har tillgång till dörr eller fönster direkt till det fria från rummet räcker det med brandvarnare i varje övernattningsrum och i angränsande korridorer, dessa ska då vara utförda seriekopplade.

Brandsläckare

Det ska finnas brandredskap i form av handbrandsläckare eller inomhusbrandpost lättillgängligt och väl markerat. Avståndet till närmaste brandredskap ska högst vara 25 meter.

Brandavskiljande dörrar

En brandavskiljande dörr ska alltid vara stängd. Dörren får aldrig ställas upp med kil eller liknande. Brandavskiljande dörr får endast stå uppställd om dörren är försedd med magnetupphängning som automatiskt stänger dörren vid brand.

Övernattningslokalens utformning

Antal personer som kan övernatta i en lokal beror på lokalens golvyta. Nedanstående riktvärden kan användas för att avgöra personantalet i övernattningslokalen, dock ska lokalens personkapacitet för normal drift inte överskridas vid övernattning.

- Liggunderlag och mindre madrasser – cirka 3m² golvyta per person
- Sängar och större madrasser – cirka 4m² golvyta per person (inklusive 0,5 meter mellan varje säng).

Utrymningsplan ska finnas anslagen inom eller i nära anslutning till övernattningslokalerna.

Sängplatserna ska ordnas på ett sådant sätt att det finns fria gångar mellan varje grupp av sängplatser. Gångarna ska ansluta till utgångarna i lokalen och hållas fria från material. Tillhörigheter ska hänvisas till en särskild plats i lokalen, alternativt till särskilt rum.

Sovsalens utformning ska kontrolleras dagligen inför övernattnig.

Ansvar

Den som arrangerar den tillfälliga övernattnigen ansvarar för säkerheten. Detta fråntar dock inte fastighetsägarens/lokalupplåtarens ansvar att se till att lokalen är lämplig för sitt ändamål.

Arrangören ansvarar bland annat för att:

- personalen har tillräcklig kunskap och utbildning.
- personalen kan och vet hur de ska agera vid en brand/utrymningssituation.
- larmmöjligheter finns till räddningstjänsten via telefon 112.
- personalen känner till och kan hantera den brandsläckningsutrustning (handbrandsläckare, inomhusbrandposter etc.) som finns i lokalen.
- personalen har kunskap om brandtekniska installationer (brandlarm, branddörrar, släckutrustning, nödutgångar, vägledande markering m m).
- de brandtekniska installationerna fungerar och är kontrollerade innan övernattnig sker.
- de övernattnande har fått information så att de kan och vet hur de ska agera vid en brand/utrymningssituation.
- tillse att eventuella inbrottslarm och kameralarm är inaktiverade i området för övernattnigen.
- säkerställa att eventuella motorlås/överlås på utrymningsdörrar är upplåsta.
- ordningsregler upprättas och efterlevs.

Brandskyddsorganisation

Arrangören ska ha en brandskyddsorganisation som leder, följer upp och kontrollerar övernattningen. Arrangören är ansvarig för att personalen har tillräcklig kunskap och utbildning och att lokalerna uppfyller gällande krav.

Det ska alltid finnas en utsedd brandskyddsansvarig under övernattningen.

Brandskyddsansvariga ska kunna delge räddningstjänst, ambulans eller polis följande vid larm:

- vad som har hänt
- om det finns personer kvar i byggnaden, var och hur många
- var uppsamlingsplatsen finns

Vakande brandvakt

Då övernattningen berör fler än 100 personer och/eller övernattningen sker i andra plan än markplanet ska det finnas minst två vakande brandvakter. Brandvakterna ska kontinuerligt gå bevakningsronder under den tid då personer övernattar samt ha tillgång till telefon.

Brandvakterna ska vara väl insatta i brandskyddsorganisationen, ordningsregler och brandtekniska installationer.

Ordningsregler

Följande regler ska finnas vid övernattningen. Dessa kan kompletteras vid behov.

- Förbud mot rökning och öppen eld ska råda i hela byggnaden.
- Matlagning, kaffebrygning och liknande är förbjudet i hela byggnaden utom i avsedda lokaler som till exempel kök, matsal och pentry.
- Korridorer och trapphus, vilka fungerar som väg till utrymningsväg, ska vara försedda med belysning, denna ska vara tänd när det är mörkt utomhus.
- Sopsäckar och brännbart material placeras i avsedda utrymmen.
- Korridorer, trapphus eller andra utrymningsvägar får inte blockeras eller belamras med brännbart material.
- Släckutrustning ska finnas tillgänglig och väl markerad på högst 25 meters avstånd från rummen där övernattning sker. Släckutrustning ska finnas på varje våningsplan.
- Brandfarlig vara får inte hanteras i byggnaden.

- Bänkar, bord och stolar samt brännbart material får inte placeras i korridorer eller i trapphus.

Information till övernattande

Innan övernattning sker ska de övernattande informeras om följande:

- Gällande ordningsregler
- Utrymningsvägarnas placering
- Brandredskapens placering
- Hur de ska agera då brand upptäcks eller då signal ljuder från brandlarmet
- Uppsamlingsplats vid utrymning